

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

De nomine S. Swiberti & reliquorum sociorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

bonum commouit, duxit, animauit?

Conveniunt rebus nomina s̄epe suis.

Inveniuntur plura vocabula à sanctis viris gesta initialibus suis voluntatem denotantia, qualia sunt S. Wilfridus, id est, voluntatis quiete, pacifice, quam reuera in suis persecutionibus exhibuit, in vera patientia possidens animam suam. S. Willehadus id est voluntatis seu voti compos. B. Wilgis pater S. Willibrordi, idem est quod certe deliberatæ voluntatis, quam habuit mundū relinquendo & Deo in Religioso statu seruiendo. Willibaldus voluntatis propriæ citus executor. Willibertus Scrieckio idem est quod voluntarius iudex. Wilgefortis Ponto sonat voluntas mea (bona in Domino) velint nolint (impij) fiat procedendo. Wilhelmus autem corruptum est à Guilihelmuſ ſicuti Willem à Guldhelm iuxta eundem Pontum, cui Guilihelmuſ est deaurata cassis ac galea, quod talem capite gereret ferretque.

De nomine S. SWIBERTI & reliquorum sociorum.

Nomen Swibertus habet plura nomina ſibi ſimilia etiam prætantissimorum virorum quoad terminatio nempe, quæ præcipua pars eft: Dagobertus, Chilbertus, Sigebertus, Theodebertus, Cunibertus, Lambertus, Hubertus, Norbertus, Albertus, &c. Quænam fit significatio huiuscemodi terminationis, varij varia ſpeculanuntur; quifq; pro ſuo genio aut ingenio. Quid ſentiam, dico breuiter cum & ex Patre Arnoldo à Boecop per Iohannē Roberti in Commentarijs ad vitam S. Huberti circa finem: Bertus, quæ eft altera & principalis portio nominis Swiberti, non ſimplex, ſed composita vox eft, & Celticè vel Germanicè *Bert* ſonat, ex *Be* præpositione & *Ert* vel *Art*

C

aut

18 DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS
aut **Bert**. Nam E biuocale mihi in illa vocula est; ac pro-
inde pingue etiam nunc & crassum, quod ad vitandum hi-
atum, coiuit ex E & A velex E dupliciti, vel certè ex E &
Ae. Atque hoc solenne nostratibus est, vt compendium
dictionis faciant & eloquentiæ consulant. Cum igitur di-
cere ac scribere ex naturâ rei debuissent, **Beert** / **Beart** vel
Braert / ipfi pro ingenio, & aurium suarum iudicio, ele-
gantius maluerunt **Bert**. **Ert** autem vel **Art** verbalis vox
est ab **Ert** vel **Art** quæ participia sunt à verbis **Eren** siue
Erden / vel ab **Aren** siue **Arden**. Ex quibus omnibus con-
cludo **Bert** & **Berte** (celebre & Sanctum id in multis no-
men) vim & significationem. Nam si ab **Art** Natura, In-
genio, Indole, Natiuitate, quidditate, &c. compositio-
nem acceptemus, vt quasi contractum sit ex **Be** & **Art** / erit
melioris & fœconde natura nota, ingenij atq[ue] optimæ indolis indi-
cium, Essentia solidioris ac Natiuitatis Symbolum, & innata
virtute atq[ue] animi dotibus parentes referentis nomenclatura. Si
verò ab **Er** & **Ert** Honoratis & Honestis vocibus con-
iunctionem petamus, erit Berta quasi Be-erte, hoc est, ho-
nore, decor, gloriâ & famâ clara & conspicua; & omnes illi
qui ex Bert nomen compositum aut deriuatum habent,
Clari, **Decor** **Honorati**, nomine tenus erunt. Vtrumque
nostro S. Swiberto quadrat. Nam præstantissimæ natuæ
Indolis fuit; insuper honore & famâ conspicuus. Et qui-
dem, vt acta eius probant, amplè, latè; id enim indicat
prior particula Swi, ac magis si scribamus SWITBERTVS,
vt aliquis, Swit, quod nostrate idiomate significat **Wpt** /
Wreed; cui Angli & aliæ nationes facile addunt S vel aliam
litteram. Ex dictis habetur Etymologia S. Adelberti siue
Adalberti SS. Willibrordi & Swiberti sodalis, qui præter
bonam Indolē & honorē obtinuit ADEL, scilicet, nobilita-
tem; erat namque filius Regis Deirorum, nobilis natiuitate
indole,

indole, honore tam diuino, quam humano.

S. Werenfridus vernaculè Werenfrede est pacis defensor: defendit namq; cælestem animorū pacē contra Gentiles.

S. Winfridus est lucrans siue acquirens pacem, Lu-
cratus est & intulit Frisijs & Germanis quam mundus da-
re non potest pacem: dictus postmodùm Bonifacius à bene
faciendo. Atque hæc de minutis forsan nimium; sed sit
in gratiam & laudem nostrorum Apostolorum. Ad alia
pergamus.

DISSERTATIO QVARTA.

De Pueritia & Adolescentia S. WILLIBORDI,
& Sociorum.

Efert Alcuinus parentes puerum Wil-
libordum ablactatum Ripensis Ecclesiæ fratribus erudiendum tradi-
disse, apud quos usque ad vigesimum
ætatis annum est cōmoratus. Antiqui
æui usus erat, pueros aut admodum
juuenes, præsertim eos, qui ad Eccle-
siasticum statum destinabantur, in Mo-
nasterijs aut Ecclesijs collegiatis Episcopo tradi erudien-
dos ad Ecclesiæ & Reipublicæ bonum; non quod Mona-
steria aut Ecclesiæ Cathedrales scholæ solū essent, quem-
admodum garriunt hæretici, sed cum Clerici & Monachi
eruditione valerent, juuenes suis horis instituendos ad
commune bonum suscipiebant, nondum Academijs aut
scholarum frequentia ordinatis, non omitendo interea
quæ ad Clericallis seu Monasticæ Regulæ obseruantiam
obligationemque pertinebant. Sic Beda septennis, sic
Menradus Eremita, sanctus Rembertus, Bonifacius, Wi-
libaldus alijq; pueri siue admodum juuenes Ecclesiæ sunt

C 2 oblati